

Raadsvoorstel

Datum 29 mei 2018

Zaaknummer 194891568

Portefeuille Economie, innovatie en financiën
J.H.M. Goijaarts

Onderwerp : Algemeenbelangbesluit Wet markt en overheid

Samenvatting

Op grond van de Wet markt en overheid (= een onderdeel van de Mededingingswet) zijn de gemeenten bij het verrichten van economische activiteiten gebonden aan de verplichting om in de desbetreffende overeenkomsten ten minste de volledige kosten aan hun wederpartijen door te berekenen. Bij economische activiteiten gaat het om het door een gemeente aanbieden van goederen en diensten op een markt waarop ook particuliere ondernemers opereren. Met de eis inzake het doorberekenen van de integrale kostprijs heeft de wetgever beoogd particuliere ondernemers te beschermen tegen oneerlijke concurrentie door overheidslichamen.

De raad is echter bevoegd via een zogeheten algemeenbelangbesluit ex artikel 25h, vijfde lid, van de Mededingingswet af te wijken van deze verplichting indien onderbouwd kan worden dat een overeenkomst zonder doorberekening van de volledige kosten het algemeen belang dient en bovendien geen onevenredig nadeel toebrengt aan particuliere belangen.

In alle 3 fusiegemeenten is in 2014 gebruik gemaakt van deze wettelijke bevoegdheid. Aldus gelden uitzonderingen op de gedragsregel betreffende de integrale doorberekening van kosten voor de volgende economische activiteiten:

- de uitgifte van onroerend goed aan maatschappelijke en culturele organisaties (stichtingen en verenigingen) die werkzaamheden verrichten voor het algemeen belang en over onvoldoende financiële armslag beschikken voor het betalen van een volledig kostendekkend tarief;
- de exploitatie van sportterreinen en sportaccommodaties;
- de exploitatie van de gemeentelijke parkeergarage in Schijndel.

Onder uitgifte van onroerend goed valt de verhuur, bruikleen en verkoop van grond en/of gebouwen.

Op basis van de Wet algemene regels herindeling zullen deze besluiten op 31 december 2018 vervallen, tenzij zij voor die tijd opnieuw worden bevestigd.

Het nu aan de orde zijnde voorstel strekt tot het herbevestigen van de thans geldende uitzonderingen.

Relatie met programmabegroting en/of Mijlpalen van Meierijstad

De vaststelling van een algemeenbelangbesluit op grond van de Wet markt en overheid valt onder programma 3 (Economie) van de Mijlpalen van Meierijstad

Behandeling in commissie

Ja, 28 juni 2018

Ontwerpbesluit gemeenteraad

1. Opnieuw te bevestigen dat de volgende activiteiten van de gemeente worden aangemerkt als een economische activiteit in de zin van artikel 25h, vijfde lid, van de Mededingingswet:
 - de uitgifte van onroerend goed aan maatschappelijke en culturele organisaties (stichtingen en verenigingen) die werkzaamheden verrichten voor het algemeen belang en over onvoldoende financiële armslag beschikken voor het betalen van een volledig kostendekkend tarief;
 - de exploitatie van sportterreinen en sportaccommodaties;
 - de exploitatie van de gemeentelijke parkeergarage in Schijndel.
2. Te bepalen dat het college van burgemeester en wethouders jaarlijks aan de raad dient te rapporteren over de wijze waarop het toepassing heeft gegeven over het sub 1 bedoelde besluit.

Meerijstad, 29 mei 2018

Aan de raad,

Waarom naar de raad

De raad is op grond van artikel 25h, zesde lid, van de Mededingingswet bevoegd een algemeenbelangbesluit te nemen.

Onderwerp

Algemeenbelangbesluit Wet markt en overheid

Aanleiding

Op grond van de Wet markt en overheid (= een onderdeel van de Mededingingswet) zijn de gemeenten bij het verrichten van economische activiteiten gebonden aan de verplichting om in de desbetreffende overeenkomsten ten minste de volledige kosten aan de afnemers door te berekenen. Bij economische activiteiten gaat het om het door een gemeente aanbieden van goederen en diensten op een markt waarop ook particuliere ondernemers opereren. Daaronder vallen niet de publieke taken die een gemeente verricht op grond van wettelijke voorschriften. De eis inzake het doorberekenen van de integrale kostprijs beoogt particuliere ondernemers te beschermen tegen oneerlijke concurrentie door overheidslichamen.

De raad is echter bevoegd via een zogeheten algemeenbelangbesluit ex artikel 25h, vijfde lid, van de Mededingingswet af te wijken van deze verplichting indien onderbouwd kan worden dat een overeenkomst zonder doorberekening van de volledige kosten het algemeen belang dient en bovendien geen onevenredig nadeel toebrengt aan particuliere belangen.

In alle 3 fusiegemeenten is in 2014 gebruik gemaakt van deze wettelijke bevoegdheid. Aldus gelden uitzonderingen op de gedragsregel betreffende de integrale doorberekening van kosten voor de volgende economische activiteiten:

- de uitgifte van onroerend goed aan maatschappelijke en culturele organisaties (stichtingen en verenigingen) die werkzaamheden verrichten voor het algemeen belang en over onvoldoende financiële armslag beschikken voor het betalen van een volledig kostendekkend tarief;
- de exploitatie van sportterreinen en sportaccommodaties;
- de exploitatie van de gemeentelijke parkeergarage in Schijndel.

Onder uitgifte van onroerend goed valt de verhuur, bruikleen en verkoop van grond en/of gebouwen.

Op basis van de Wet algemene regels herindeling zullen deze besluiten op 31 december 2018 vervallen, tenzij zij voor die tijd opnieuw worden bevestigd.

Het nu aan de orde zijnde voorstel strekt tot het herbevestigen van de thans geldende uitzonderingen.

Argumenten

1.1 Bestendiging van praktijk die voldoet.

Geconstateerd moet worden dat het voor culturele en maatschappelijke organisaties (stichtingen en verenigingen) in het algemeen financieel absoluut onmogelijk is een volledig kostendekkend tarief te betalen voor het huren van accommodatie die zij nodig hebben voor het verrichten van activiteiten zoals het organiseren van bijeenkomsten, het geven van cursussen, het houden van exposities en dergelijke. Deze activiteiten zijn van grote betekenis voor het culturele en sociale leven in de gemeente. Vaststaat dat de desbetreffende organisaties niet of nauwelijks in stand kunnen blijven indien zij niet beschikken over voor hen geschikte accommodatie. Daardoor zou het culturele en sociale leven ernstig worden geschaad.

Vastgesteld kan worden dat de hier bedoelde organisaties niet in hun behoefte aan accommodatie kunnen voorzien bij particuliere ondernemers. Deze partijen vragen immers prijzen conform de marktwaarde, die nog hoger ligt dan een prijs op basis van integrale doorberekening van kosten. Er zijn van de zijde van de particuliere vastgoedbranche tot dusverre geen klachten ingediend over het feit dat de gemeente bij de uitgifte van onroerend goed incidenteel afziet van het in rekening brengen van de volledige kostprijs.

Een afweging van de in het geding zijnde algemene en particuliere belangen rechtvaardigt naar onze mening het continueren van de bestaande uitzondering op de eis van volledige doorberekening van kosten bij de uitgifte van onroerend goed ten aanzien van culturele en maatschappelijke organisaties (stichtingen en verenigingen) die activiteiten verrichten in het algemeen belang en financieel onvoldoende armslag bezitten. De uitgifte van onroerend goed heeft vooral betrekking op verhuur en bruikleen. Verkoop zal slechts in zeer uitzonderlijke gevallen aan de orde zijn.

Wij wijzen erop dat vorenbedoelde overwegingen van overeenkomstige toepassing zijn bij de exploitatie van sportterreinen en sportaccommodaties. Het is in het algemeen belang de sport te stimuleren. Indien kostendekkende tarieven zouden worden gehanteerd, wordt het voortbestaan van de sportverenigingen ernstig bedreigd. Aantekening verdient dat in de nieuwe Sportnota Meierijstad (Sportief in beweging naar 2030) weliswaar wordt ingezet op het hanteren van kostendekkende tarieven maar tegelijkertijd ook op het bieden van gedeeltelijke compensatie via de verlening van subsidies.

Ten aanzien van de exploitatie van de parkeergarage in Schijndel geldt dat deze van groot belang is voor de regulering van het verkeer en het parkeren. Er geen sprake is van concurrentie met een particuliere ondernemer die een parkeergarage exploiteert.

Binnenkort zullen wij aan de raad ter vaststelling aanbieden de nieuwe gemeentelijke Vastgoednota. In dat document zal worden vooropgesteld dat de uitgifte van maatschappelijk vastgoed dat aan de gemeente toebehoort, plaatsvindt op basis van de marktwaarde of tegen volledige doorberekening van kosten. Ook in die nota zal een uitzondering worden vastgelegd in lijn met het nu voorgestelde algemeenbelangbesluit.

Kanttekeningen

1.1 Marginaal nadeel van ondernemers.

Wij hebben hierboven al aangegeven dat er niet of nauwelijks sprake is van concurrentie tussen de gemeente en particuliere ondernemers.

Communicatie

Na vaststelling door de raad zal het algemeenbelangbesluit op de gebruikelijke wijze algemeen worden bekendgemaakt.

Participatie

Op zich zou denkbaar zijn het voorstel tot het nemen van het algemeenbelangbesluit eerst onderwerp te laten zijn van een inspraakprocedure. Wij achten toepassing van inspraak echter niet opportuun, aangezien het hier gaat om een herbevestiging van een reeds gedurende enkele jaren bestaande praktijk in de drie fusiegemeenten.

Duurzaamheid

De sociale duurzaamheid wordt met dit voorstel bevorderd. Het gaat om het steunen van organisaties die de interactie binnen een gemeenschap stimuleren en een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van persoonlijke talenten.

Ook komt het voorstel de leefbaarheid van de omgeving ten goede.

Financiële toelichting

De gemeente ondervindt een zeker financieel nadeel door het voor bepaalde economische activiteiten niet hanteren van het uitgangspunt van het volledig doorberekenen van de kosten aan wederpartijen. Deze schade weegt echter niet op tegen de aldus te dienen algemene belangen.

Planning

Niet van toepassing.

Rechtsbescherming

Er kan tegen een algemeenbelangbesluit bezwaar en beroep worden ingesteld op grond van de Algemene wet bestuursrecht.

Het beroep moet worden ingesteld bij de Rechtbank Rotterdam. Vervolgens is hoger beroep mogelijk bij het College van beroep voor het bedrijfsleven.

Monitoring en evaluatie

Het ligt in ons voornemen jaarlijks aan de raad te rapporteren over de toepassing van het algemeenbelang besluit. Wij hebben een daartoe strekkende verplichting opgenomen in het ontwerp-raadsbesluit.

Bijlage(n)

Ter inzage documenten

Niet van toepassing.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.G.C. Wilms –Wils RA

ir. C.H.C. van Rooij

De raad van de gemeente Meierijstad,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 29 mei 2018;

Gelet op artikel 25h, vijfde lid, van de Mededingingswet;

Besluit gemeenteraad:

1. Opnieuw te bevestigen dat de volgende activiteiten van de gemeente worden aangemerkt als een economische activiteit in de zin van artikel 25h, vijfde lid, van de Mededingingswet:
 - de uitgifte van onroerend goed aan maatschappelijke en culturele organisaties (stichtingen en verenigingen) die werkzaamheden verrichten voor het algemeen belang en over onvoldoende financiële armslag beschikken voor het betalen van een volledig kostendekkend tarief;
 - de exploitatie van sportterreinen en sportaccommodaties;
 - de exploitatie van de gemeentelijke parkeergarage in Schijndel.
2. Te bepalen dat het college van burgemeester en wethouders jaarlijks aan de raad dient te rapporteren over de wijze waarop het toepassing heeft gegeven over het sub 1 bedoelde besluit.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 5 juli 2018

De raad voornoemd,
De griffier,

De voorzitter,

A.F.J. Franken

ir. C.H.C. van Rooij